

Աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ / ՀԿ անդամ է, ՀԿ խորհրդի
21.11.2024թ-ի թիվ 93-Ա որոշում/
Ռեեստրում գրանցման համարը թիվ /1240916/, գրանցման ամսաթիվը՝
21.11.2024թ.,

Անկախ աուդիտորի նգրակացություն

«Տիգրան մեծ» հրատարակչություն ՓԲԸ բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Տիգրան մեծ» հրատարակչություն ՓԲԸ այսուհետ «Ընկերություն» ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այս ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք ընկերությունից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջներին համապատասխան համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության համադրելի տեղեկատվությունը՝ 2023թ-ի ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որի վերաբերյալ տրվել է չձևափոխված կարծիք 2024թ. փետրվարի 6-ին:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի ընկերությունը լուծարելու կամ ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվության աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորոն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում կասկածամտություն: Ի լրումն մենք նաև՝

-Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք կհանդիսանան աուդիտորի կարծիք արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերելու ռիսկը ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել

հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

-Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե կազմակերպության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

-Գնահատում ենք կիրառած հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը:

-Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելը, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե աուդիտորը եզրահանգում է, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, իսկ եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ապա ձևափոխել կարծիքը: Աուդիտորի եզրահանգումները հիմնված են մինչև աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

-Երբ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքի համաձայն, գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործառնությունների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

-Ի լրումն այլ հարցերի կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցում ենք աուդիտորի առաջադրանքների պլանավորած շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի ներառյալ ներքին հսկողության վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Տնօրեն, աուդիտի ղեկավար
«Ռեպորտ Իսա» ՍՊԸ

Հայկուշ Կարապետյան

Հայաստանի Հանրապետություն,

ք. Երևան Լվովյան 22/24

2025թ. Ապրիլի 11

<<ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ >> Հրատարակչություն ՓԲԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ

	Ծա- նոթ.	2023թ	2024թ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4,1	504 173	893 147
Ֆին վարձ, ստացվ. Հիմնական միջոցներ	4,2		156 059
Ոչ նյութական ակտիվներ	4,3	0	0
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	4,18	855	968
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		505 028	1050 174
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	4,4	1099 811	993 595
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,5	514 899	445 254
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	4,6	301 793	23 168
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		1916 503	1462 017
Ընդամենը ակտիվներ		2421 531	2512 191
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալ	4,7	816 695	816 695
Էմիսիոն եկամուտ		0	0
Կուտակված շահույթ (վնաս)		620 434	287 126
Պահուստային կապիտալ	4,8	122 504	122 504
Սեփական կապիտալի այլ տարեր			
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1559 633	1226 325
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	4,9		124 167
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարներ		0	142 232
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		0	266 399
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	4,9	0	154 403
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,10	844 234	842 347
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		12 911	17 340
Պահուստներ և այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով	4,11	4 753	5 377
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		861 898	1019 467
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		2421 531	2512 191

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝

02.02.2025թ. և պետք է ընթերցվեն կից ծանոթագրությունների հետ

Ղեկավար

Տ.Քոթանջյան

Գլխ. հաշվ-ի ժ.պ

Ռ.Գևորգյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Haza8 d8am

	Ծան ոթ.	2023	2024
Հասույթ	4.12	2828 680	2378 035
Վաճառքի ինքնարժեք	4.13	1917 353	1843 517
Համախառն շահույթ (վնաս)		911 327	534 518
Այլ եկամուտ	4.14	172 648	189 000
Իրացման ծախսեր		-	0
Վարչական ծախսեր	4.15	290 655	313 731
Այլ ծախսեր	4.15	34 792	37 041
Գործառնական գործունեությունից շահույթ (վնաս)		758 528	372 746
Ֆինանսական ծախսեր	4.16	1 010	18672
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկերը		757 518	354 074
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	4.17	137 966	67 382
Տարվա շահույթ (վնաս)		619 552	286 692
Այլ համապարփակ արդյունք			
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		619 552	286 692
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկած բազային շահույթ (վնաս)			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկած նույնացված շահույթ (վնաս)			

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 02.02. 2025թ և պետք է ընթերցվեն կից ծանոթագրությունների հետ միասին

Գլխ. տնօրեն

Տ.Քոթանջյան

Գլխ. հաշվ-ի ժ.պ

Ռ.Գևորգյան

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈԹՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏԿՈՒԹՅՈՒՆ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Վերագնահատող ւժից պահուստներ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Հազար դրամ Ընդամենը
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	816 695	-	-	122 504	130 882	1070 081
Մնացորդի ուղղում						-
Տարվա շահույթ (վնաս)	-			619 552		619 552
Բաժնետոմսի թողարկում						-
Ներքին շարժեր						-
Ելյ ռազմավարական գրառառագաս արդյունքներ						-
Շահաբաժիններ					(130 000)	(130 000)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	816 695	-	-	122 504	620 434	1559 633
Մնացորդի ուղղում						-
Տարվա շահույթ (վնաս)	-			286 692		286 692
Բաժնետոմսի թողարկում						-
Ներքին շարժեր						-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ						-
Շահաբաժիններ					-620 000	(620 000)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	816 695	-	-	122 504	287 126	1226 325

Մեկնություն կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 02.02. 2025թ. և պետք է ընթերցվեն
կից ծանոթագրություններին հետ միասին

Տ.Քոթանջյան

Գլխ. հաշվ-ի ժ.պ

Ռ. Գևորգյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

2023թ դեկտեմբերի

2024թ դեկտեմբերի

31-ին ավարտված

31-ին ավարտված

տարի

տարի

Գործառնական գործունեություն		
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	149 833	301 793
Իրացումից մուտքեր	3322 575	2871 611
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	1 077	21 238
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցներից մուտքեր	3323 652	2892 849
Այլուց, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	1598 535	1499 523
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	420 692	468 936
Վճարումներ աշխատակիցներին	424 005	422 795
Վճարումներ բյուջե	382 351	379 713
Վճարումներ շահութահարկի գծով	124 926	32 159
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության Հիմնադրամ	13 917	15 744
Վճարված տոկոսներ		3096
Այլ Վճարումներ	7 465	4 117
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	2971 891	2826 083
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցներից զուտ ելքեր	351 761	66 766
Ներդրումային գործունեություն		
Ներդրումային այլ գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից մուտքեր	1 260	4 400
Շահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	253	216
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	1 513	4 616
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր	20 058	8 112
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր		
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	20 058	8 112
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	- 18 545	- 3 496
Ֆինանսական գործունեություն		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	60 098	438 681
Ֆինանսական գործունեությունից այլ մուտքեր		
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	60 098	438 681
Ստացված վարկերից և փոխառություններից ուրքեր	59 825	156 490
Վճարված շահաբաժիններ, տոկոսներ, այլ ելքեր	188 385	617 337
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	248 210	773 827
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	- 188 112	- 335 146
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	145 104	- 271 876
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	6 856	- 6 749
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	301 793	23 168

Տնօրեն

Գլխ. հաշվ-ի ծ.պ

Տ.Քոթանջյան

Ռ.Գևորգյան

«ՏԻՖՐԱՆ ՄԵԾ» ՀՐԱՏԱՉԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ ՓԲԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2024Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«Տիգրան Մեծ հրատարակչություն» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է, ստեղծվել է ՀՀ կառավարության 09.08.1997թ., թիվ 328 և 15.11.2001թ., թիվ 1103 որոշումների համաձայն

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Արշակունյանց 2

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ք. Երևան, Արշակունյանց 2

Ընկերության գործունեության տեսակներն են.

—տպագրություն

— պոլիգրաֆ նյութերի վաճառք

— օրենքով չարգելված այլ գործունեություն

Ընկերության աշխատողների քանակը 2024թ. Դեկտեմբերի վերջին կազմում է _____ մարդ (2023թ. 170 մարդ)

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ -ները Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

• Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)

• Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)

• Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

• Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով,

2.4. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Դեկլարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը :

Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման

դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները.

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում, պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով, ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ սովորական գործառնական փուլի ընթացքում, պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,

ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման գուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհույս և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլինի վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լինի այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլինի դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 20 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 5 տարի,
- Տրանսպորտային միջոցներ 8 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 8 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 1 տարի

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը սկզբունքորեն չափվում և հաշվառվում է սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածություն և արժեզրկումից կուտակված կորուստներ:

3.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռքբերելու ակնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, դեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,

• հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են ղեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 3 – 10 տարի են:

3.6. *Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում*

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գույքիլի արժեզրկումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինեք առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինեք:

3.7. *Արտաժույթ*

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտաժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հոդվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտաժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփոթ փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.8. *Փոխառության ծախսումներ*

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.9. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.10 Վարձակալություն

ա) Ընկերությունը հանդիսանում է վարձակալ՝

Ընկերությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալական գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես ճանաչվում է սկզբնական արժեքով: «Հետագայում ակտիվի մաշվածքը հաշվարկվում է գծային մեթոդով մինչև ժամկետի ավարտը, եթե ժամկետի ավարտին չի փոխանցվում սեփականության իրավունքները»: Բացի այդ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումի կորուստների չափով: Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին գեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով կամ լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով: Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով կիրառելով արդյունքների տոկոսադրույքի մեթոդը: Ընկերությունը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորությունները փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար:

Ընկերությունը հանդիսանում է վարձատու՝

Ընկերությունը վարձակալությունից եկամուտ ճանաչում է գծային հիմունքով համապատասխան վարձակալության ժամկետում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է գեղչերի, հետ վերադարձի և քանակային զիջումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակընկալվում է տնտեսական օգուտների ներհոսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, քանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը գեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 12 ամիս վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

3.12. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սիստեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ
ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք:

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ:

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավաստորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավաստ համարվել, իրենց ներկայացման թվի դրությամբ:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչում և չափում

Ֆինանսական ակտիվը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով: Այլ բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով՝ հաշվի առած գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Դասակարգում և հետագա չափում. Չափման կատեգորիաներ

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները՝ օգտագործելով հետևյալ չափման կատեգորիաները.

ա) ամորտիզացված արժեքով չափվող

բ) իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,

գ) իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

ա) ֆինանսական ակտիվը պահում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման համար ֆինանսական ակտիվների պահելը, և
բ) ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

ա) ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքի հավաքման միջոցով, թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով,
բ) ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, բացառությամբ երբ այն չափվում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով:

Ամորտիզացված արժեքի չափման համար կիրառվում է արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը:

Տոկասային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ու հետագա չափումն կախված է (i) ակտիվների պորտֆելի կառավարման համար ընկերության բիզնես մոդելից, և (ii) ակտիվի դրամական հոսքերի բնույթագրերից:

Դասակարգման և հետագա չափում. Բիզնես մոդել

Բիզնես մոդելը այն եղանակն է, որն օգտագործելով ընկերությունը կառավարում է ակտիվները՝ դրամական հոսքեր ստանալու համար, արդյոք ընկերության նպատակն է (i) ակտիվներից միայն պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման համար») կամ (ii) պայմանագրային դրամական հոսքերի և ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի և վաճառքի համար»), կամ, եթե կիրառելի չէ ոչ (i) կետը և ոչ էլ (ii) կետը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելների մաս և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Դասակարգում և հետագա չափում, դրամական հոսքերի հատկանիշներ

Եթե բիզնես մոդելը նախատեսվում է ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման և վաճառքի համար,

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք դրամական հոսքերը ներկայացնում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումները:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, երբ ամբողջությամբ փոփոխվում է այդ պորտֆելի կառավարման բիզնես մոդելը: Վերադասակարգումը իրականացվում է առաջընթաց բիզնես մոդելի փոփոխությունից հետո առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից:

Արժեզրկում-ակնկալող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը

Ակնկալվող կորուստների պահուստի չափումն արտացոլում է՝

ա) անկողմնակալ և հավանականությամբ կշռված գումար, որը որոշվում է՝ գնահատելով հնարավոր արդյունքների տիրույթը,

բ) փողի ժամանակային արժեքը, և

գ) անցյալ դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկությունը, որը հասանելի է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի:

Շահույթի կամ վնասում, որպես արժեզրկումից օգուտ կամ կորուստ, ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների (կամ դրանց հակադարձումների)՝ այն գումարը, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կորուստի պահուստը ճշտգրվի՝ մինչև այն գումարը, որը պահանջվում է ճանաչել:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ներկայացվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը:

Դուրս գրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ ընկերությունը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքներն անհիմն են: Դուրս գրումն իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում:

Ընկերությունը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան:

Ապաճանաչում

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարզևատրումները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության:

Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում Առևտրային դեբիտորական պարտքերը

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներն են:

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են գործարքի գնով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեբիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալից բաղադրիչ:

Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Տրված փոխառությունները

Տրված փոխառությունները սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացիոն արժեքով, կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով տրված ժամկետային փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած զուտ արդյունքը

(վնասը) ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները

Դրամական միջոցները դրամարկղում միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով:

Որպեսզի ներդրումները որակավորվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են ընկերության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը, և որպես բաղադրիչ, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություններում ներառում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

Բաժնային գործիքներ

Որպես պարտավորություն կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը ընկերության կողմից թողարկված պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են կամ որպես ֆինանսական պարտավորություններ, կամ էլ որպես սեփական կապիտալ՝ պայմանագրային համաձայնության բովանդակությանը և ֆինանսական պարտավորության ու բաժնային գործիքի սահմանումներին համապատասխան:

Ընկերության կողմից թողարկված բաժնային գործիքները ճանաչվում են ստացված մուտքերի հիման վրա՝ հանած թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Դասակարգում և չափում

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, և իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը, ստացված վակերը և փոխառությունները ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ են:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Սկզբնական ճանաչման պահին առևտրական կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով, բացառությամբ այն դեպքի, երբ կրեդիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Ստացված վարկը և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով ստացված ժամկետային փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (օգուտը) ճանաչվում է

- Որպես սեփական կապիտալի այլ տարր, եթե ֆինանսական պարտավորությունը բաժնետերերի ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և

- Շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական պարտավորությունը այլ կողմերի գծով է:

Անտոկոս և ցածր տոկոսով ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեք է համարվում՝ դրանց անվանական արժեքը, քանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահի հնարավորության առկայության դեպքում և ակնկալվում է մարել շատ կարճ ժամանակահատվածում: Այդ դեպքում փոխառությունների և վարկերի զեղչման ազդեցությունը աննշան է և զեղչում չի կատարվում:

Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառություններն չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են, և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են գուտ գումարով այն դեպքում, երբ ընկերությունը՝

ա) տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և

բ) մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Ընկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությանից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

5.Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Փոխառություններ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	400803	289614
Մնացորդը դրամարկդում և բանկում	301793	23168
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ընդամենը	702 596	312 782

Ֆինանսական պարտավորություններ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Վարկեր և փոխառություններ	0	124 167
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	9 822	15 192
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	0	420 802
Ընդամենը	9 822	560 161

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

Ընկերության խոշոր բաժնետեր է հանդիսանում ՀՀ քաղաքացի Ս.Մարկոսյանը, ով տիրապետում է ընկերության 93.074% բաժնետոմսերին

12.1 Վերահսկողության փոխահարաբերություն

Մասնակիցների հետ գործարքները ներկայացված են ստորև

Գործարքի անվանումը և ԱԱՀ	Գործարքի գումար 2023	Գործարքի գումար 2024	Չմարված մնացորդ 31.12.2023	Չմարված մնացորդ 31.12.2024
Շահաբաժին՝	-		900 000	831 700
ստացում՝	120 296	620 000		
մարում	188 596	639 700		
			831 700	812 000
Փոխառություն՝	-			
Փոխառության ստացում		87 835		
Փոխառության մարում		5 471		82 364

12.2. Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները, որոնք ներառված են անձնակազմի գծով ծախսումներում (տես ծանոթագրություն 5).

	31.12.2023	31.12.2024
Ընդամենը	Աշխ.	Աշխ.
	50 340	21 074
Ընդամենը	50 340	21 074

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 02.02.2025թ.

Գլխ.տնօրեն՝ Ս.Քոթանջյան

Գլխ. հաշվ-ի ժ/պ՝ Ռ. Գևորգյան

4.18.3 Ժամանակավոր տարբերությունների շարժից տարվա ընթացքում
ակտիվ/պաստավորություն)

2023	Սկզբնական մնացորդ	ճանաչված շահույթ/վնասում	վերջնակ ն մնացորդ
Հիմնական միջոցների գծով			0
Արձակուրդային պահուստի գծով	1 040	- 185	855
Տեղափոխվող հարկային վնաս			0
Ոչ նյութական ակտիվի գծով			0
Ընդամենը	1 040	- 185	855

2024	Սկզբնական մնացորդ	ճանաչված շահույթ/վնասում	վերջնակ ան մնացորդ
Հիմնական միջոցների գծով			0
Արձակուրդային պահուստի գծով	855	113	968
Տեղափոխվող հարկային վնաս			0
Ոչ նյութական ակտիվի գծով			0
Ընդամենը	855	113	968

4.18.4 Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

Հաշվետու տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության «Շահութահարկի մասին», օրենք համաձայն
շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 18% (2023-18%): Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և
Հայաստանում շահութահարկի սահմանված դրույքի (18%) միջև տարբերության մանրամասները
ներկայացված են ստորև

	2023թ	%	2024թ	%
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը ըստ ՖՀՄՄ-ների	757518		354 074	
Շահութահարկի գծով ծախս	136353	18%	63 733	18%
Այլ չնվազեցվող ծախսերի (չհարկվող եկամուտների հարկային) հետևանք	1613	0%	3649	1,0%
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում) և հարկի արդյունավետ դրույք	137 966	18%	67382	19,0%

4.16. Ֆինանսական ծախսեր

	31.12.2023	31.12.2024
ֆինանսական վարձակալության հետ կապված հաշվեքրված տոկոսներ		
ստացված վարկերի հետ կապված հաշվեքրված տոկոսներ	1 010,00	18 672,00
ստացված փոխառությունների հետ կապված հաշվեքրված տոկոսներ		
Ընդամենը	1 010,00	18 672,00

4.17. Շահութահարկի գծով ծախս

	31.12.2023	31.12.2024
Ընթացիկ հարկ	137 781,00	67 495,00
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	185,00	
Հետաձգված հարկի գծով եկամուտ		113,00
Ընդամենը	137 966,00	67 382,00

4.18. Շահութահարկ

4.18.1 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

	2023թ Հազ.դրամ	2024թ Հազ.դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	137781	67 495,00
Հետաձգված հարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	185	- 113
Ընդամենը	137 966	67 382

4.18.2 Հետաձգված հարկային պարտավորություն

	2023թ	Հազ.դրամ 2024թ
Տարեկգրի մնացորդ	5234	4 753
Տարվա ծախս	481	624
տարեվերջի մնացորդ	4 753	5 377

4.15. Վարչական և այլ ծախսեր

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
1. Վարչական ծախսեր, այդ թվում	290 655,00	313 731,00
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	177 001,00	150 709,00
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր		
Գործուղման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	10 280,00	11 012,00
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	3 740,00	3 643,00
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	66 702,00	66 994,00
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր		
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	13 973,00	14 157,00
Զփոխհատուցվող ծախսեր հարկերից և տուրքերից	3 769,00	5 286,00
Վարչական այլ ծախսեր	15 190,00	61 930,00
2. Իրացման ծախսեր	0,00	0,00
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին		
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, ապրանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր		
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր		
Տրանսպորտային և բեռնափոխադրման ծախսեր		
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր		
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր		
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր		
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		
Գործառնական վարձակալությունից ծածուեր		
Այլ-իրացման ծախսեր		
3. Գործառնական այլ ծախսեր	17 095,00	16 679,00
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի ստեղծման ծախսեր		
Պաշարների վաճառքից օգուտներ		
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի դուրս գրում		
Պաշարների օտարումից ծախսեր	17 095,00	16 055,00
Վարձակալության ծախսեր		
Երաշխիքային սպասարկման և վերանորոգման գծով ծախսեր		
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր		
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, խոտանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր		
Գորառնական այլ ծախսեր		624,00
4. Այլ ոչ գործառնական ծախսեր	17 697,00	20 362,00
Ակտիվների վերագնահատումից և վերաչափումից ծախս		
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս		
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսումներ	17 697,00	6 156,00
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս		14 206,00
Այլ ծախսեր		
Ընդամենը	325 447,00	350 772,00

4.12. Հասույթ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Արտադրանքի իրացում	486 259	2286 791
Ապրանքի իրացում		
Ծառայությունների մատուցում	2342 421	91 244
Ընդամենը	2828 680	2378 035

4.13. Վաճառքի ինքնարժեք

'000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	360 997	392 561
Մաշվածության ծախս	110 562	155 783
Նյութական ծախսեր	1435 212	1281 903
Այլ ծախսեր	10 582	13 270
Ընդամենը	1917 353	1843 517

4.14. Այլ եկամուտներ

'000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Հիմնական միջոցների օտարումներից օգուտ	1 050,00	3 667,00
Անհատույց տրված ակտիվներից եկամուտ		
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ		
Նյութական վնասի փոխհատուցումից եկամուտ		
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ /625,725տարբ./	8 737,00	
Պարտավորության ներումից եկամուտ		
Հաշվետու տարվա հարկային տույժերի և տուգանքների ներումից եկամուտ		
Ֆինանսական ներդրումից եկամուտներ		
Պահուստից եկամուտ		
Այլ պաշարների օտարումից եկամուտ	24 945,00	26 450,00
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտ		
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ	132 599,00	147 921,00
Տոկոսային եկամուտ	253,00	216,00
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում		
Այլ եկամուտներ	5 064,00	10 746,00
Ընդամենը	172 648,00	189 000,00

4.10 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում	844 234	842 347
1. Ստացված կանխավճարներ	1 303	2 583
2. Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով		
3. Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր ստացված ծառայությունների գծով	8 519	12 609
4. Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր պարտքեր այլ կապակցված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	2 712	15 155
• Շահութահարկ		
• ԱԱՀ	2 712	15 155
• Եկամտահարկ		
• Ակցիզային հարկ		
• Գույքահարկ		
• Հողի հարկ		
• Այլ պարտադիր վճար		
6. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով		
7. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով		
8. Այլ կրեդիտորական պարտքեր	831 700	812 000

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը կարճաժամկետ են

չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով: արժեքին: Ընկերությունը ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարումը:

4.11. Պահուստ

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով	4 753	5 377

4.9. Վարկեր և փոխառություններ

4.9.1 Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ

	31.12.2023թ.		31.12.24թ.	
	Հաշվեկշռային ն արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին		0		
Ստացվել է տարվա ընթացքում			164 344	164 344
Մարվել է տարվա ընթացքում			22 112	22 112
Մնացորդը տարեվերջին	0	0	142 232	142 232

4.9.2.Երկարաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.2023թ.		31.12.24թ.	
	Հաշվեկշռային ն արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին	0	0		
Ստացվել է տարվա ընթացքում	60 110	60 110	131 550	131 550
Մարվել է տարվա ընթացքում	60 110	60 110	7 383	7 383
Մնացորդը տարեվերջին	0	0	124 167	124 167

4.9.3 Կարճաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.2023թ.		31.12.24թ.	
	Հաշվեկշռային ն արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին				
Ստացվել է տարվա ընթացքում			315 940	315 940
Մարվել է տարվա ընթացքում			161 537	161 537
Մնացորդը տարեվերջին	0	0	154 403	154 403

4. Բացահայտումներ էական հոդվածների վերաբերյալ

4.1 Հիմնական միջոցներ

000 դրամ

	Հոդույթ	Շինքեր	Գծադրություն	Մեքենաներ և սպորտային մեքենաներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրության սնունդ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	81 535	855 102		4003 657	35 678	136 998	22 400	5138 562
Ավելացումներ այդ թվում				60 763	14 719	4 182	3 371	83 037
Վերագնահատումից								0
Նվազեցումներ				10 831				93 868
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	81 535	855 102	0	4053 589	50 397	141 180	25 771	5210 766
Ավելացումներ այդ թվում				498 988	7 165	21 388	931	528 013
Վերագնահատումից								0
Նվազեցումներ				58 707		518		587 238
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	81 535	855 102	0	4493 870	57 562	162 050	26 702	5680 013
Կուտակված մաշվածություն								
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.		624 339		3871 102	32 781	65 659	15 123	4609 004
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում		41 211		57 448	1 606	5 217	2 938	108 420
Վերագնահատումից								0
Նվազեցումներ				10 831				10 831
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	0	665 550	0	3917 719	34 387	70 876	18 061	4706 593
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում		41 325		90 205	3 368	5 686	2 885	143 469
Վերագնահատումից								0
Նվազեցումներ				62 677		519		63 196
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	0	706 875	0	3945 247	37 755	76 043	20 946	4786 866
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	81 535	189 552	0	135 870	16 010	70 304	7 710	504 173
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	81 535	148 227	0	548 623	19 807	86 007	5 756	893 147

Լրիվ մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 31.12.2024թ-ի դրությամբ 308501, և 2024 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերության գրավարկված հիմնական միջոցներ չկան:

4.6 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Դրամարկդ	0	
Բանկային հաշիվներ	301 793	23 168
Ընդամենը	301 793	23 168

4.7 Սեփական կապիտալ

4.7.1 Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի զուտ գումարը

4.7.1.1 Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալը

կազմում է 816 695,0 ՀՀ դրամ: Ընկերության կողմից հիմնադրման ժամանակ հայտարարվել են 74245 հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 11 000 դրամ: Չվճարված բաժնետոմսեր չկան

4.7.2 Ետ գնված բաժնետոմսեր չկան

4.7.3 Էմիսիոն եկամուտ չկա

4.7.4 Շահաբաժիններ

	2023	2024
Չվճարված շահաբաժին	900 000,00	831 700,00
Հայտարարվել է	1029 300,00	620 000,00
Վճարվել է	1097 600,00	639 700,00
Չվճարված շահաբաժին	831 700,00	812 000,00

4.8 Պահուստային կապիտալ

Պահուստային կապիտալը կազմում է 122 504 հազար դրամ:

4.5 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.24թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում	514 899	445 254
1. Տրված կանխավճարներ	175 153	74 145
2. Առևտրային դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	207 811	194 108
Դեբիտորական պարտքեր մատուցված ծառայությունների գծով	17 839	21 361
4. Առևտրային դեբիտորական պարտքեր ասոցացված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	0	0
• Շահութահարկ		
• ԱԱՀ		
• Եկամտահարկ		
• Գույքահարկ		
• Հողի հարկ		
• Այլ պարտադիր վճար		
6. Այլ դեբիտորական պարտքեր	114 096	155 640

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը կարճաժամկետ են չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը 31.12.2024թ-ի դրությամբ արժեզրկման պահուստ չի ստեղծվել, որ պայմանագրային կողմ հանդիսացող գործընկերները ժամանակին մարում են իրենց պարտքերը և ղեկավարության համոզմամբ, ընկերությունը չի կարող ունենալ ֆինանսական կորուստներ:

4.4 Պաշարներ

	31.12.2023թ.	31.12.2024թ.
Հումք և նյութեր	1099 811	993 595
Կենսաբանական ակտիվներ		
Անավարտ արտադրանք		
Պատրաստի արտադրանք		
Ապրանք		
Ընդամենը	1099 811	993 595

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերությունը չունի
գրավադրված պաշարներ

4.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

000 դրամ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիա	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	9 750,00		600,00	10 350,00
Ավելացումներ այդ թվում				0,00
Վերազնահատումից				0,00
Նվազեցումներ				0,00
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9750	0,00	600,00	10 350,00
Ավելացումներ այդ թվում				0,00
Վերազնահատումից				0,00
Նվազեցումներ				0,00
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	9750	0,00	600,00	10 350,00
Կուտակված մաշվածություն				
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	9 750,00		600,00	10 350,00
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում				0
Վերազնահատումից				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9750	0,00	600,00	10 350,00
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում				0
Վերազնահատումից				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	9750	0,00	600,00	10 350,00
Զուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	0	0	0	0
Առ 31 դեկտեմբեր 2024թ.	0	0	0	0

4.2 Ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեք	
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	0
Ավելացումներ այդ թվում	
Նվազեցումներ	
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ	0
Ավելացումներ այդ թվում	164 344
Նվազեցումներ	
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ	164 344
Կուտակված մաշվածություն	
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	
Նվազեցումներ	
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	0
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	8 285
Նվազեցումներ	
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	8 285
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	0
Առ 31 դեկտեմբեր 2024թ.	156 059

			23729892
amn	393,57	15595	6137724,15
evro	420,06	61384	25784963,04
rubli	5,59	249037	1392116,83
			690407
			1504156
			862
			31419
			59271540,02

59323 000

-51 460